

van de vierde eeuw, dus ongeveer drie eeuwen na het ontstaan van de boeken, terwijl van tal van schrijvers uit de oudheid slechts handschriften bewaard zijn, die tien of meer eeuwen na hun dood zijn ontstaan. Acht men den tekst van zulke schrijvers vaststaande, dan moet dat met te meer recht van dien van het Nieuwe Testament worden gezegd.

Eindelijk wijzen we op een derden grond, die ons het recht geeft om van een betrouwbaren tekst te spreken. We herinnerden er reeds aan, dat de goede perkamenten handschriften van het Nieuwe Testament beginnen te loopen in de vierde eeuw. Dit feit heeft er vroegere geleerden toe gebracht om uit te spreken, dat we maar geen ander ideaal moesten hebben dan om den tekst vast te stellen, die plm. 400 in de kerk gold. Nieuwer onderzoek heeft echter geleerd, dat het door gebruik maken van oude vertalingen en aanhalingen bij de Kerkvaders mogelijk was om tot den tekst te komen, dien Origenes vóór zich had, dus ruw gezegd, den tekst van plm. 200 of twee eeuwen eerder. En voorts is men tot de overtuiging gekomen, dat de tekst van Origenes wel met den oorspronkelijken tekst mag worden gelijk gesteld. De nieuwere uitgaven bieden dan ook een tekst, dien ze geven voor den oorspronkelijken.

Wat is nu geschied? De laatste jaren zijn een groot aantal stukjes papyrus ontdekt, die grootere of kleinere gedeelten van het Nieuwe Testament bevatten. Onder die stukjes zijn heel oude, tot zelfs uit de tweede eeuw. En nu bleek, dat de tekst op deze oude stukken over 't algemeen overeenstemt met den tekst, dien men thans voor den oorspronkelijken houdt, m.a.w., dat men terecht gemeend had, den echten oudsten tekst te hebben bereikt.

We weten niet voor welke moeilijkheden we nog zullen komen te staan. Maar op grond van de gegevens, waarover we thans beschikken, mogen we wel zeggen: we bezitten den goeden tekst van het Nieuwe Testament, er is slechts een klein aantal onzekerheden van beteekenis. De toestand van den tekst kan dan ook niet gebruikt worden om de betrouwbaarheid van het Nieuwe Testament in twijfel te trekken.

Wij eindigen met de waarschuwing: laten we nooit de betrouwbaarheid van den Bijbel gronden op de vastheid van den tekst of op eenig ander bewijsmateriaal, hoe overweldigend en overtuigend het ook moge zijn, maar laten we die aanvaardden in het geloof.

VOOR DE ZIEKEN

Door Dr. O. NOREL

In het woord van Eckehart „wie de kern wil hebben, moet de schaal verbreken,” is aan een noot gedacht: de schaal, het omhulsel, kan wel hard wezen, maar als de kern goed is en als we die goede kern begeeren, dan moeten we ons de moeite getroosten, die het verbreken van de schaal ons kost.

Zoo komt menig goed ding tot ons in een harde schaal. We zien eerst niets anders dan dat harde omhulsel: een of andere moeilijkheid — ziekte misschien — en we weten er geen weg mee. We zouden dat harde liefst maar uit den weg gaan. Of ook: we nemen het niet ernstig, we proberen er mee te spelen. Maar zóó vinden we de kern niet.

We moeten de schaal verbreken, d.w.z. we moeten dat harde echt aannemen uit Gods hand en vragen: wat bedoelt Hij er mee? *Wat zit er in?*

En dan kan het gebeuren, dat wij na inspanning de kern vinden: wij verstaan, dat God ons ook door dat harde louteren en sterken wil en wij zeggen dankbaar:

Gij doet mijn hart Uw goedheid smaken
in alle ding dat mij ontmoet....

HET DOEL VAN DEN RIT

Je gaat op reis met een doel: iedere auto, motor, die je voorbijvliegt of tegemoet rent heeft een doel. Dat heeft ook de eenvoudige fietser, de voetganger, die op het trottoir vlucht voor je dreigende vaart.

Heerlijk is het als je dat doel bereiken kunt, al gebeurt dit ook, voortgesleept door een anderen wagen, omdat in je eigen spulletje de motor afsloeg. Je bent er toch aangekomen, dat is een heerlijk gevoel van rust. Je moet ook wel eens langs een omweg naar je doel, omdat ergens op den weg een bord staat „opgebroken rijweg.” Dan ben je verplicht een blokje om te rijden, maar een eindje verder kom je toch weer op den goeden weg terecht. Ik heb het ook wel eens meegemaakt, dat ik, onder weg zijnde, van doel veranderde: dat ik naar Alkmaar moest en te Amsterdam de richting insloeg van Haarlem. Dat was niet uit wispelturigheid, maar na een rijpe overdenking. En mijn doel werd er niet slechter op; dat bleek uit het resultaat van dien dag.

Wij rijden allemaal naar de eeuwigheid. Die eeuwigheid heeft twee doeleinden: een van het eeuwig verderf en een van het eeuwig behoud. Op den laatsten weg staan wel eens bordjes „opgebroken rijweg,” maar dan brengt God je een blokje om.

Op den eerst genoemden doelweg, die van het eeuwig verderf, staat af en toe een kruis. Daar is dan een zijweg, die je gelegenheid geeft van richting te veranderen.

W. L.

V. HITTE EN KOUDE

Hij heeft in dezelve een tent gesteld voor de zon... en niets is verborgen voor haar hitte.

Psalms 19 : 5, 7.

... wie zou bestaan voor Zijn koude?

Psalms 147 : 17.

Het heelal heeft zijn licht en zijn duisternis.

Het kent ook hitte en koude, en groot zijn de tegenstellingen op dat gebied.

Wij aardbewoners spreken ook wel eens van hitte en van koude, maar wat wij zoo noemen zijn alleen maar kleine schommelingen in een zeer gelijkmatige, lauwe temperatuur. Van de groote tegenstellingen, van de hitte der sterrenvuren eenerzijds en de absolute koude anderzijds, bemerken wij in onze omgeving niets.

Welke uitersten van hitte en koude er mogelijk zijn, leert ons de sterrenwereld.

Uitersten van hitte vinden wij bij de sterren. Als een voorbeeld daarvan kunnen we weer het best onze zon nemen; zij is de meest nabije ster en van haar kunnen wij leeren, wat een ster is.

Dat de zon hitte uitstraalt, weten wij bij ervaring. Maar hoe heet de gasmassa, waaruit de zon bestaat, moet zijn, beginnen we eenigszins te beseffen, als we denken aan den grooten afstand, die ons van de zon scheidt. Er liggen 149 millioen kilometers tusschen ons en de zon; dat is een afstand, waar een vliegtuig, dag en nacht doervliegend, honderd jaar over zou doen. Als we zien, dat de zon uit die verre verte onze aarde nog zóó met haar hittestralen kan blakeren, dat de woestijnen in Afrika tot gloeiende ovens worden gemaakt, dan begint het ons duidelijk te worden, dat de temperatuur van de zon wel wat meer is dan de gloed van een haardvuur of de warmte van een straalkachel.

De waarnemingen leeren dan ook, dat de zon aan den buitenkant een temperatuur heeft van ongeveer 6000 graden Celsius, en men heeft berekend, dat zij van binnen nog veel heeter is: daar moet de temperatuur millioenen graden bedragen.

Dit verklaart ons meteen, waarom de zon gasvormig is: bij zulk een temperatuur kan geen vaste of vloeibare stof bestaan, maar moet iedere stof den gasvorm aannemen.

Het spreekt wel vanzelf, dat niet alle sterren even heet zijn. Sommige zijn veel heeter dan de zon, andere zijn